

مجله علمی و ادبی

مطبعه و محل اداره :

جفال اوغلنده امنیت
صندوقی جوارنده
شکول یقوشنده
۲۷ نوسو

مسلكمزه موافق آثار
جدیده مع المنونیه
قبول اولنور

درج ایدله بن آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاسیات و بالخاصه احوال و مشوره اسوه و در بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسی :

آبونه بدلی

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ یازده در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تاسیسی

سنه لکی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
۶۵	۳۵	۳۵
۶۰۰	۳۰۰	روبله
۱۷	۹	فرائق

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندر

۱۰ تموز ۳۲۴

۲۰ غروش فضلہ آلنبر

یدنجی جلد

۷ شوال ۱۳۲۹ پنجشنبه ۱۷ ایلول ۱۳۲۷

عدد : ۱۶۰

بطریق العرض ابوموسی الاشعری رضی الله عنه حضرت تارندن اخذ
ایلدیکی کبی حسن بصری حضرت تاریده بطریق العرض ذات مبارک تارندن
اخذ ایتمشدر . هجرت جلیله نبویه علیه اکمل التحیات (۷۰) سنه
سندن صکره عازم کلشنسرای عالم عقبا اولمشدر در .

— ۲۴ —

ابورجاء العطارى رحمة الله

اسم عالیاری (عمران) پدرلرینک نامی (تیم یاخود ملحان) در .
بصره رجالتندن و کبار تابینندن اولوب هجرت سفیددن اون برسنه مقدم
مهرداری عالم وجود اولمشدر در . بی ذیشان افندمن حضرت تارینک زمان
سعادتارنده قبول اسلام ایلدیکی حالده وجه سعادت نبی محبتیانی کورمک
شرفه نائل اوله مشدر . قرآن کریمی بطریق العرض علی بن ابی طالب
وابن عباس حضرت سندن اخذ ایتدیکی کبی ابوموسی الاشعری حضرت تارندن
دخی اخذوتاقی ایتمش و ابوموسی الاشعری قرآن عظیم الشانی بزه بشر
آیت تعلیم بیوریرلردی دیمشدر . ابوبکر الصدیق رضی الله عنه حضرت
تارینه ملاقی اولوب ایلردن و عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرت تارندن
و دیگر اصحاب کرامدن روایت حدیث ایتمشدر . ابوالاشهب العطارى
قرآن جلیلی بطریق العرض ذات ستوده سهارتارندن اخذ ایدوب بصره ده
فن جلیل قرائتی نشر ایتمشدر . اون کیجده برقرآن کریمی ختم ایتمک
عادت سینه لارندن ایتمش . (۱۰۵) تاریخ هجر بسنده (۱۲۸ ویا ۱۳۰)
یاشنده اولدقلری ارتحال دارنیم بیورمشدر در .

خواجه زاده

چنکل کوبی

احمدحلمی

دور پیغمبری تاریخچه سی

انوار اسلامیت خطه حجازیه ده بارلادی . چونکه ایکی جهان
کوشی او مبارک قطعه ده طوغندی . هم او یله بر زمانده طوغندی که
چوللرده کی بدویلرک دکل، حجازک مرکزی صایلان مکه ده کی مدینلرک
بیله جهالت، کوزلرینی بورومش ؛ غفلت، یوللرینی شاشیرتمش ؛
هربری طاشندن آغاجدن پایلان پوتاره طاهاجق درجه ده حماقته ،
قیز چوجوقلرینی دیری دیری کریمه جاک درکه ده وحشته دوچار
اولمشدی . زیرا مکه وحوالیسنک یکانه پیغمبری بولونان حضرت
اسماعیلک وقتانندن تخمیناً ایکی بیگ التی یوز سنه قدر کچمش و بو
مدت مدیده ظرفنده احکام شریعتی — بنص بقایاسندن ماعدا —
اونوتولوب کیتمشدی .

بویله بر فترت اثناسنده ومیلاد عیسانک (۵۶۹) یاخود (۷۰)
ویاخود (۷۱) نجی سنه سنده او نبی جلیل ، یعنی اسماعیل بن خلیلک
نسل کریمندن (عبدالله بن عبدالمطلب) ک مکه ده بر اوغلی وجوده
کلدی که بو نوزاد مقدس ، رسول اکرم واقدس افندمن ایدی .
وا اسفا که جناب عبدالله مخدوم کریمک تولدینی کورمه مش ؛

روضة القراء

— ۲۲ —

ابوموسی الاشعری رضی الله عنه

اسم شریفاری (عبدالله بن قیس) در . منسوب اولدقلری
(أشعر) یمنده برقبیله نک اسمیدر . اوقبیله نک پدرلری اولان (نبت
بن ادد) کوده سی قبیلی طوغمش اولدینندن فتح شین ایله قیل دیمک
اولان شعردن اخذ ایله صفت مشبه اوله رق (أشعر) تسمیه اولمش
واولاد واحفادینه (اشعری) و (اشعریون) و (اشاعره) دیمشدر .
ابوموسی حضرت تارلی قبل الهجره قبیلهمی خلقیله و کندی برادرلری
ابوعامر بن قیس و ابورده بن قیس و ابورهم بن قیس ایله مکه مکرمه یه
کلوب شرف اسلام ایله مشرف اولمشروینه ووطنلرینه عودت ایتمشدر در .
مؤخرأ حبشه مهاجرلری ایله برلکده کلوب رسول الله ملاقی
اولمشدر در . بوجهته حضرت ابوموسی خیردر صکره اولان مشاهده
بولنه بیلمشدر . خیر غنائمنندن دخی حضرت فخر رسل آنره حصه
اعطا بیورمشدر . وقعه اوطاسده عموجهری ابو عامر الاشعری نک
شهادتی اوزرینه حربی حضرت ابوموسی قازانمشدر . اواخر عصر
سعادتده یمنده مارب مدیری علی قول زبید و عدن ساحلنه وارنجیه
قدر اولان جوانینه والی اولمشدر . حضرت عمر رضی الله عنه مغیره
بن شعبه حضرت تارینک عزلی اوزرینه حضرت ابوموسیایی بصره والیسی
ایتمشدر در . حضرت عثمان رضی الله عنه برارالق ابوموسیایی بصره دن
عزل ایتمشرایسده اهالینک، طلبی اوزرینه مؤخرأ ینه نصب ایلمشدر در .
حضرت ابوموسی بصره عسکری امیری اوله رق ایران فتوحنده ده
بولمشدر . حضرت علی زمانده ابوموسی حضرت تارلی بصره والیسی
ایدیلر . اخیرأ معزول اولدیلر . صفینده حکم اولوب الداندیلر . انک
اوزرینه مکه مکرمه یه کیدوب قرق ایکی تاریخنده ارتحال دار اخرت
ایلدیلر . او جیوز التمش حدیث شریف روایت ایتمشدر در . صحیحینده
التمش سکزی مذکوردر . دردنده امام بخارینک واون بشنده امام
مسلمک انفرادی و باقیسنده شیخینک اتفاقلری واردر . کندیلری
قبیله نک تعریفنه کوره خفیف الجئه ، تصیرالقامه و کوسه ایتمشدر .
قرآن کریمی بطریق العرض فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندمن
حضرت تارندن اخذ ایتمشدر در . ذات ستوده سهارتاری قرآن کریمی
خوب صدا و حسن ادایله پک کوزل تلاوت ایدرلر ایتمش . بوجهته
مظهر ثناء نبوی دخی اولمشدر در . خطبه لارده خلفایه دعا صاحب ترجمه
ابوموسی حضرت تارندن مأثوردر که بصره والیلک لارنده جمعه خطبه سنی
اوقودقجه حضرت عمر الفاروقه دعا ایدرلر ایدی .

— ۲۳ —

حطان بن الرقاشی رحمة الله

اسم شریفاری (حطان) پدرلرینک نامی (عبدالله) در .
نی سدوس قبیلهم سندن اولوب علم و زهد و تقوی صاحبی ایدی . قرآنی

چونکه ولادت محمدیہ دن تقریباً ایکی آی اول مدینہ مدہ وفات
ایتمدی .

یتیم اولارق طوفان او طفل مکرم ، جدی عبدالمطلب حمایہ سنہ
آلیندی . (و بنی سعد) قبیلہ سندن (حلیمہ) اسمندہ بر سوت
نینه سنک سنیه شفقتنه ویریلدی . درت یاشنه قدر بنی سعد یوردنده
قالدقدن صکره کتیریلوب والدہ محترمه سی (آمنه بنت وهب)
حضر ترینه تسلیم اولوندی .

جناب آمنه ، اولادینی آلارق مدینہ یه کیدوب بر مدت اقامت
وانسای عودتده دار بقایه رحلت ایتمدی .

آناسز ، باباسز قالان پیغمبرمز ، بوتون بوتون بیوک باباسنک
محمدی اولدی . سکز یاشنده ایکن از مبارک اختیاردہ ارتحال
ایله نیجه عم نبوی ابو طالب ، برادر زاده سنی یانسه آلدی واونی
کندی چوققلرندن زیاده اسودی . اون ایکی یاشنده ایکن تجارت
ایچین شامه کیدن عمجه سیله برلکده سفره چیقدی . (بصری)
ده نیلن بلدهده (بحیرا) نامندہ بر راهبله کورومشدی . راهبک
توصیه سی اوزرینه اورادن کیری دوندیلر . اون یدی یاشنده ایکن
دیگر عمجه سی (زبیر بن عبدالمطلب) ایله ینسه کیدوب کلدی .
یکرمی درت یاشنده ایکن بر دها بصرایه قدر کیتدی . بو سفرده
(نسطورا) اسمندہ بر پاپاس ایله ملاقی اولدی . یکرمی بش یاشنده
ایکن (خدیجه بنت خویلد) والدہ مزله ازدواج ایتمدی . (ابراهیم
بن محمد) دن ماعدا اولاد پیغمبری ، هپ بو مقدس قادیسندن
دنیا یه کلدی . اوتوز بش یاشنده یکن قریشک کعبه یی تعمیر ایتمدیکی
صبراده (حجر الاسود) ی یرینه وضع ایچون چیقان نزاعی ، حجر
مقدسی ردای شریفنه آلوب اوجا لرنندن درت کیشی یه طوندورمق
ومبارک ایله یرینه قویمق صورتیله فصل ایله دی .

قرق یاشنده ایکن نبوت ، قرق اوج یاشنده ایکن رسالتله
مشرف وهرکسی طریق حقہ دعوتہ مأمور اولدی . اولاسیده
خدیجه ، ثانیاً علی بن ابی طالب ، ثالثاً زید بن حارثه ، رابعاً ابو-
بکر بن ابی قحافه نبوت محمدیہ یی تصدیق ایتمدی . یاواش یاواش
مؤمنلر جوغالمایه ، مشرکلرده پرده پرده دیرلانمایه باشلادی . کرک
افندیمز ، کرک اصحاب کرمانه مشرکین طرفندن ایدیلمه دک اذا
قالمادی . بعثت محمدیه نیک بشنجی ییلنده اصحابدن بعضلری ، رسول اللہک
مساعده سیله حبشه ، یعنی افریق سایه هجرت ایتمدیلر . آلتنجی ییلنده
عم نبوی حضرت حمزه اهل اسلامک اوتوز طقوزنجیسی ، برار
صوکراده جناب عمر قرقنجیسی اولارق ایمانه کلدی . وایلك دفعه
حرم شریفده جماعته نماز قیلندی .

یدنجی سنه بعثتده مشرکلر تکمیل مسلمانلره وافندیمزک اقرباسی
بولونان هاشمیلره شدتلی بر بویقوتاز یایدیلر . ابو لهبدن باشقه بوتون
بنی هاشم (شعب ابی طالب) ده نیلن محلهده محصور قالدی .
سکزننجی سنهده (شق قر) معجزه سی وقوع بولدی .

اوننجی سنه یه طوغرو افندیمزک دیگر بر معجزه سی اوزرینه

محسوریت رفع ایدیلمدی . لکن اوننجی سنهده جناب ابو طالب ،
اوج کون صوکراده حضرت خدیجه آخرته منتقل اولدی . افندیمز
بو ییله (سنه الحزن) نامنی ویردی .

بوسنه زید بن حارثه ایله طائفه قدر بر سفر یاپدی . اوراده کی
(بنی ثقیف) ی ایمانه دعوت ایتمدی . ایمانه کله دکدن باشقه رسول اکرمی
طاشه طوتدیلر . قدم رسالتینهای قان ایچنده اولدینی حالده مکبه عودت
بویورولدی . بعثتک اون برنجی سنه سی حج موسمنده مدینه اها لیسندن
آلتی کیشی ایله کوروشدی . بونلر رسول اللہک نبوتی تصدیق
ایلدیلر وسابقین انصار اولمق شرفنی قازاندیلر . ایرته سی سنه اوالتی
ذات ایله دیگر آلتی کیشی کلوب افندیمزله عقد بیعت ایتمدیلر .
شرکدن ، زنادن ، سر ققدن ، افترادن قاجینمق و چوققلرینی
ارلدورمک وحشتنده بولونماق شرائط بیعتدن ایدی .

بو سنه ایچنده معراج محمدی واقع اولدی . معجزه اسرایی ایلك
تصدیق ایدن ابوبکر حضرت قری اولدینی ایچین کندیسنه (صدیق)
لقبی ویریلدی . اون اوجنجی سنه بعثتک حج موسمنده مدینه لیلردن
یتمش اوج ارکک ایله ایکی قادین رسول اللہه بیعت وذات رسالتی
مدینه شهرینه دعوت ایتمدی . بونک اوزرینه اصحاب کرامک مدینه یه
هجرته مساعده اولوندی . افندیمزله ابوبکر و علی حضرت لرنندن
ماعدا رجال مسلمه دن مکده کیمسه قالمادی .

مشرکلر ، مسلمانلرک مدینه یه کیتدکلرینی کوروب رسول اللہک ده
عزیمت ایله جکینی ادراک ایله حیات بی بهاسنه قصد ایتمک املنده
بولوندیلر . بر کیجه خانه رسالتی قوشاندیلر . لکن رسول الله افندیمز
وحی الهی ایله بوکا واقف اولدینی ایچون جناب علی یی فراش
سعادتنه یاتیردی . کندیسسی اودن چیقوب کیتدی . خانه پیغمبری یی
محصره ایدنلر اویویا قالدیلر . ایرته سی کونی ایشی اکلاینجه رسول
الملهی حیاً ومیتاً الله ایتمک خیالنه دوشدیلر . طرف طرف جاسوسلر ،
متحریلر یوللادیلر . افندیمز یار غاری ابوبکر ایله (جبل ثور)
ده نیلن طاغده کی مفاردهده اوج کون ، اوج کیجه اختفا بویوردقدن
صوکرکرا ابوبکرک آزادلیسی (عامر بن فهیره) و قلاووز اولارق
طوتولان (عبدالله بن الاریقظ) ایله مدینه یه متوجهماً یوله چیقیدیلر .

(قنید) موقعنه کلنجه (ابومعبد) اسمندہ بر بدوینک چادرینه
قوندیلر . صاحب خیمه اوراده یوقدی . حرمی ییه جک برشی
اولمادیغندن مسافرلر ماعتذار ایتمدی . چادرده خسته وضعیف بر قویون
یاتیوردی که طوغورمش دکلدی . رسول اکرم افندیمز او قویونک
مه سنی صاغوب سوت چیقارمق و چادرده بولونان تکمیل قاب وقاجانی
طولندورمق صورتیله معجزه کوستردی . اورادن آیریلنجه (سراقه
بن مالک المدلجی) نامندہ کی بهادر آرقالرنندن یه تیشدی و هجومه
نشبث ایتمدیکی صراده آتک آیاقلری قومه صاپلانندی ، نهایت امان
دیله یوب کری دوندی .

داها صوکرکرا (بریده بن الحصیب) اسمندہ برذات - معیتده
بر چوق آتلی اولدینی حالده - قارشی چیقدی : رسول الله ایله

حریق مناسبتیه

بزده هر مسئله بالفعل اولوب کچدکن صوکره بر قاچ کون سویله نیر
و بر چوق ایشر کوریله جک کبی ده اولور ، صوکره آراسی چوق
سورمز تماماً منسی اولور کیدر .

بو حال ، بو طبیعت بزده بولدقجه ، هر نه سویله رسک بوشدر .
فقط بو یاغین مسئلهسی اورته لفته بز موجود ایکن پک چابوق
اونودیله مز . و بوبابده سویله نه جک سوزلر سوز تاثیر اوله رق بر
نتیجه ویرمزسه ده ، تکرر نتیجهسی اوله رق احتمالک بر زمان نظر
اعتباره آلتور . شو امید ایله بزده تکرر بر قاچ سوز سویله یه جک
اولورسه ق فضل اولمز ظن ایده رم .

دیانت اسلامیه ده شریعت غراء مطهره ، بزم امور دنیویه و
اخروییه مزی متکفل اولدیغندن ، هر حالده بر جهتمز دین جلیله مزه
مربوط اوله جنی شبه دن وارسته در .

بو کون یاغین ایچون عالم مدنیت ده اتخاذ اولنش تدابیردن بری
واک مهمی سیغورطه مسئله سیدر . بو مسئله یی آغزه آلدیغ کبی
علمامز میاننده بر چوق کفت و کویه سبیت ویریله جکی خاطره کلور .
فقط اورته لفته برده منافع عامه اولدینی ایچون هر نوع تعرضه هدف
اوله جغمی کوزه آلدیره رق بو خصوصه فکرمی بیان ایتمک ایسترم .
بو کبی مسئله ده بر قاچ سوز سویله مک استه ن لری عموم علمامز
اول باول اجتهاد ایله اتهام ایدر لر . اشته بو اک بیسوک خطامز در .
کاشکی بزده اجتهاد درجه سی بولسه ایدی ، بتون مشکلات حل اولنوردی .
مع التأسف اجتهاد ایله بزم علمامز آراسنده (قتل جبال) وار .
مع مافییه یه مسائل مهمه قارشو سنده بولدقجه علمامز شریعت
طرفدن برسوز سویله مک مجبوردر .

بزم کتب فقهیه مزده (سیغورطه) حفته مقدمین و مجتهدین
علمامز طرفدن سویله نمش هیچ بر سوز یوقدر و اوله مزده . متأخرین
علمامز ایسه بو کبی مسائله هب احتیاط جهتی استحسان ایتمش .
احتیاط دیرسه م اصل حل مسئله ده احتیاط دکل ، بلکه قارشو لرنده
ظهوری محتمل اولان ، عارضلردن احتیاطی کندیله یه عادنا برمسلك
اتخاذ ایدمشلر . بوسیدندرکه عصر حاضرده یوماً فیوماً تجددا یتمکده
اولان احتیاجات جاریه دن پک چوق مسئله لر لایقینه حل اولنه میوب
باب فتواده سورونجه مرده قالمقده در . بری تحریم ایدر ، او بری
تحلیل ایدر ، دیرکن مسائل مختلف فیه دن اولوب کیدر .

اشته شو جمله دن سیغورطه مسئله سی دخی فتواخانه لر قابوسنه
برقاچ دفعه لر کیرمش چیقمشدر . بن شیمدی سیغورطه نک جواز ویا
عدم جواز جهته ذاهب اولمایه جغم ، بلکه او جهتی شیمدی لک اغماض
ایده رک ، یالکنز سیغورطه نک لزوم وعدم لزومی جهتی نظر دفته
عرض ایده جکم .

ظن ایده رم که سیغورطه نک لزومی و منفعتی انکار ایدر بر آدمه
تصادف اولنه مز ، اساساً انکار ایدر سبیله خانه سی یاندقندن صوکره

رفقاسنی طوتوب باغلامق ایدی . فقط وجه سعادتق کوروب ذات
رسالتله کوروشنجه ایمانه کلدی . باشنده کی بیاض صاریغی چوزوب
مزارقنک اوچنه ربط ایدی و (قبا) قریه سنه قدر رسول اللهمک
اوکنده علمدارلق وظیفه سنی ایفا ایله دی .

ایشته اسلامک ایلك سنجداری بوذات ، ایلك سنجانی ده اونک
بیاض صاریغیدر .

بعث نبویه تک اون دردنجی ییلنده کی ربیع الاولک ابتدالرنده کی
بر بازار ایره سی کونی ایدی که بنی افخم صلی الله علیه و آله وسلم افندیمز
قبا کوینه شرقول بویوردی . اوراده ایلك مسجد شریفی - که
قرآنده لمسجد اسس علی التقوی مدیحه السیه سنه مظهردر - انشا
ایله دی . اوچ کون صوکره حضرت علی مکدن کلوب شرف لقای
محمدی یه نائل اولدی . علی روایه اوچ هفته قدر کویده اقامت
اولوندن صوکره بر جمعه کونی مدینه یه متوجهاً عزیمت ایدیلدی .
اشنای راهده (رانونا) موقعنه کلینجه ده وه دن اینوب خطبه اوقو-
دی . ایلك جمعه نمازنی قیلیدردی .

اهالی مدینه ، فوق العاده بارلاق بر صورتده استقبال نبوی یه
چیقدی . هبسی رسول اللهمک کندی اوینه مسافر اولمانسی ایستور ،
رسول اکرم ایسه « ده وه مزک جو کدیکی بر منزل اولاجقدر . » بویوردی .
ده وه ؛ اولاخالی بر عرصه یه ، مؤخرأ (ابویوب خالد الانصاری)
نک خانه سی اوکنه چو کدی . داهاصوکراده اولکی چو کدیکی عرصه یه
کیدوب اوطوردی .

حضرت ابو ایوب ، ده وه نک اوستنده کی اشیایی آلوب خانه سنه
کو توردی . افندیمزده او مهمانپرور ذاتک آلتی ، یدی آی قدر
مسافری اولدی .

بالاخره اولخالی عرصه ، اشترا و اوزه رینه مسجد نبوی ایله
هجرات سنیه انشا ایدیلدی . مسجدک قبله سی قدس جهته توجیسه
اولوندی . مکده قالان اهل بیت پیغمبری ایله حضرت ابوبکرک
عائله سی کتیریلدی . رسول الله ، مهمانخانه سندن منزل جدیدینه نقل
بویوردی . حضرت ابوبکرک کریمه سی اولوب مکده ایکن افندیمز
نکاح ایدیلمش بولونان عایشه الصدیقه حضرت تریک ده زفافی اجرا قیلیندی .
نماز وقتلرنی اعلام ایچین اذان اوقومق مشروع اولدی و ایلك
دفعه بلال حبشی مسجد شریفک دامنه چیقوب اذان محمدی یی ملاء
اعلایه اعلا ایله دی .

طاهر المولوی

ماہدی وار

مقبر فواہرہ :

بیرام کونی سوروب یوزمی خاک قبرک ،

اشک تری چنلرینه شبنم ایله دم !

هرکس اوندہ ، بنسه مزارکده کریه بار !

« ایل عید اکبر ایله دی بن ماتم ایله دم »

طاهر المولوی